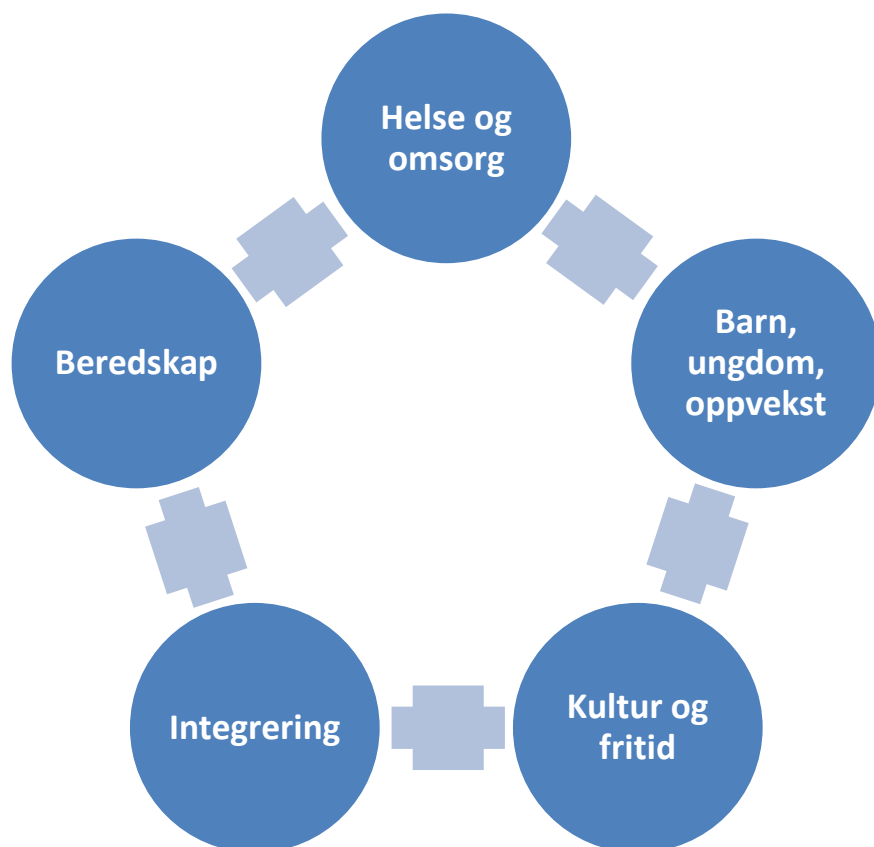

Eid kommune i samspel med lokalt frivilligliv

Basert på forskingsprosjektet «Kommunal
frivillighetspolitikk og lokale organisasjoner»

Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor

Forskningsprosjektet:

Fokus på fem område: Helse og omsorg, Barn, ungdom og oppvekst, Kultur og fritid, Integrering av innvandrere og beredskap. Case-studier i 8 utvalgte kommuner i Norge. Intervju med nøkkel-informanter i kommunen og i utvalgte lokale frivillige organisasjoner på ulike felt. I tillegg vart det gjennomført ei landsdekkende spørjeundersøking i kommunane.

Eid kommune - nøkkelinformasjon:

- I Sogn og Fjordane (Vestland frå 2020)
- Nye Stad kommune frå 2020 (saman med Selje)
- 6158 innbyggjarar (3.kvartal 2018)
- Organisert i fire rammeområde under rådmann: rådmannsteam, teknisk og samfunn, helse og omsorg, oppvekst og kultur
- Ansvar for samspel med frivillig sektor ligg hovudsaklig hjå oppvekst og kultur
- Har utvikla ei frivilligpolitisk plattform [2017]
- Frivilligsentral er organisert under oppvekst og kultur i kommunen frå 2019
- Nordjord Opera og Malakoff festivalen som merkevare

Generelt om samspel

- Idrett og kultur er dominerande, helse og omsorg og integrering står fram som vekstfelt.
- Kommunestorleik har innverknad på omfang, kvalitet og utfordringar for samspelet. Kor godt samspelet er mellom kommunar og frivillige organisasjonar er til dels personavhengig både på organisasjons- og kommunesida. Denne personavhengige faktoren er gjerne størst i mindre kommunar. Her er «eldsjeler» og «drivarar» ekstra viktige. Ein risiko her er stor slitasje på enkeltpersonar.
- Samhandling og kommunikasjon: Ein del situasjonar der organisasjonar og kommunen, og eventuelt Frivilligsentralen snakkar dårleg saman gir opphav til misforståingar om intensjonar og svekker naudsynt tillit. Andre kommunar opplever generelt at dialogen og tilliten er god.
- Ulik røyndomsforståing innafor frivillig sektor: Frivillige oppfattar det slik at det andre feltet prioriterast høgare av kommunen og vert gjevne betre rammevilkår.
- Ulike typar av frivillige: representantar for frivillig sektor og kommunar meiner at dei som er medlemmar av ein organisasjon er meir pliktoppfyllande enn enkeltfrivillige. Det kan ha konsekvensar for samspelet med kommunen, særleg for oppgåver som krev at den frivillige er villig til å binde seg over tid.
- Nokre organisasjonar etterlyser eit betre samarbeid og samspel mellom dei frivillige organisasjonane for å unngå å konkurrere om oppgåver og heller få til fornuftig arbeidsdeling. Dette vil styrke kvaliteten i samspelet og opp mot kommunen.
- Store variasjonar i omfang av og kvalitet på samarbeid både mellom felt og kommunar. Variasjon i kommunane sine rammevilkår for frivilligfeltet, f.eks. prisar på halleige er eit gjennomgåande tema.
- Paraplyorganisering gjennom til dømes Idrettsråd og Kulturråd viktig for å sikre innverknad. Slik organisering bidreg til at organisasjonane kan koordinere seg imellom og i større grad tale med ei stemme. Det blir enklare for forvaltning og politikarar å samhandle med ei organisert gruppe av organisasjonar.
- Stor variasjon i Frivilligsentralane si rolle i ulike kommunar. Ulik organisering når det gjeld i kva grad sentralane rekrutterer eigne frivillige og driv eigne tiltak. Nokre frivilligsentralar gjer dette, andre har hovudsakleg ei koordinerings- og knutepunktsrolle, medan andre igjen kombinerer alle desse funksjonane.
- Kommunal og frivillig verksemd flyt over i kvarandre: det kan vere personar i forvaltning og politikk som og er aktive i frivillige organisasjonar og det kan det vere gråsoner for når ein aktivitet er frivillig eller ein del av kommunen sine gjeremål.

Samspel i Eid kommune

Samspelet generelt: Kultur og beredskap er felt der samspelet blir karakterisert som godt eller svært godt, medan idretten i mindre grad er prega av godt samarbeid.

Samarbeid i politikkkutforming: Variasjon mellom felt, innafor idretten er det eit problem at Idrettsrådet i liten grad blir involvert i kommunal politikkkutforming. På den andre sida er Frivilligsentralen representert i politiske prosessar, blir invitert i arbeidsmøte og gir innspel på relevante kommunale planar.

Kommunal frivilligpolitikk: Ny frivilligpolitisk plattform vedteke i 2017. For tidleg å spore effektar av denne til no, men har skapt fleire møtepunkt mellom kommuna og dei frivillige i samband med denne plattformen

Samarbeid om tenester og aktivitetar: samarbeid innafor alle dei fem felt, særleg godt samarbeid innafor kultur og beredskap, meir utfordringar om aktivitetar og tenester innanfor helse og omsorg, med mykje omfang av lovpålagte oppgåver.

Rammevilkåra til frivillige: Utfordring med høge leigepreisar spesielt for idretten, men og positiv utvikling når det gjeld kompetanse på søknader om spelemidlar

Aktørerfaringar i Eid kommune

Kommunen

- ei utfordring at organisasjonane og då særleg idrettslag har forventningar om gratis halleige.
- skiljet mellom frivillige og kommuna ikkje er så stor, mange av dei tilsette i kommuna er og frivillige.
- politikarane har for høge forventningar til kva dei frivillige kan bidra med, særleg innanfor helse og sosialfeltet.
- beredskapsfeltet som føredøme: ein samarbeidsavtale med Røde Kors og Sanitetsforeninga som fungerer godt og gir godt samspel.
- Utfordringar med samspel innafor helse- og omsorg grunna sterk regelstyring og kvalitetskrav, skepsis mot å sleppe til frivillege. Men og eksempel på godt samspel, t.d. middagskøyring, ei oppgåve som tidlegare var del av kommuna sine gjeremål

Organisasjonar

- fleire frivillige lag slit med høg halleige
- høge leigepreisar står i motsetnad til ambisjonar i folkehelsepolitikken om meir aktivitet og deltaking frå barn, unge, flyktingar og asylsøkarar.
- kommunen kan lære av dei gode erfaringane innanfor kulturfeltet, der ein har profesjonelle tilsette i kommunen og der samarbeidet er godt med dei frivillige og næringslivet.
- samarbeid og brukarmedverknad blir ikkje tatt på alvor frå kommuna si side og at det er vanskeleg å få med kommuna på tiltak og aktivitet som ikkje er lovfesta.
- -«Innbyggjarfest» viktig og vellukka tiltak for å skape ei felles plattform mellom kommune og frivilliglivet og Frivilligsentral

Utfordringar og suksessfaktorar

Utfordringar

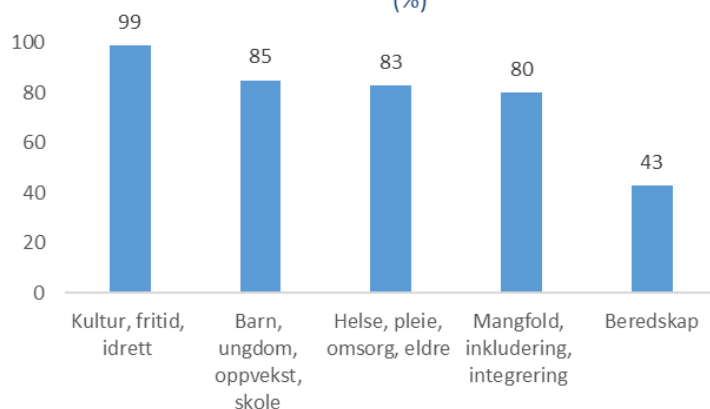
- Høge leigepreisar på anlegg og hallar
- Å rekruttere yngre generasjonar til frivillig deltaking
- Ulik forståing av rolla til frivilliglivet mellom kommuna og organisasjonane skapar motsetnader
- Å rekruttere frivillige som vil leie ulike frivilligtiltak og aktivitetar
- Usikkerheit i samband med kommune-samanslåing, særskild innafor beredskapsfeltet

Suksessfaktorar

- Gode avtalar og klare forventingar mellom kommunen og frivillige
- Lage felles plattformer, til dømes innbyggjarfest
- Sikre samarbeid og arbeidsdeling mellom ulike frivillige organisasjonar
- Frivilligsentralen som koordineringsorgan, behovskartleggjar og dørøpnar mot kommunen

Samspel i norske kommunar

Andel kommuner med relasjonar til frivillige aktørar per område (%)

Andel kommuner med områdespesifikke stillinger, faste møtepunkt og koordineringsorgan per område (%)

